

Podpora žáků se zrakovým postižením

Mgr. Šárka Hlubocká

Zrakové postižení

- Různorodá skupina
 - narušení zorného pole (trubicové vidění)
 - narušení / ztráta zrakové ostrosti (refrakční vady)
 - obtíže při zpracování zrakových informací
 - poruchy barvocitu
 - poruchy binokulárního vidění (strabismus)

- osoby slabozraké
- osoby se zbytky zraku
- osoby nevidomé – praktická a totální nevidomost

Zrakové postižení

- Ovlivňuje celou osobnost člověka, oblast vzdělávání, práce, volný čas, POSP, sebeobsluha, práce s informacemi
- Ovlivňuje vývoj jedince
- Senzorická deprivace
- Vrozené x získané

Jak vidí člověk se zrakovou vadou?

- **Aplikace ViaOpta Sim (VisionSim iOS)**
- DRY AMD – makulární degenerace (makula – žlutá skvrna)
- CRVO - Central Retinal Vein Occlusion (retina – sítnice)
- WET AMD – makulární degenerace
- BRVO - Branch Retinal Vein Occlusion
- Myopic CNV - Choroidal neovascularization
- Diabetic retinopathy – diabetická retinopatie
- VMT - Vitreomacular traction syndrome
- DME – Diabetic macular edema
- Glaucoma – glaucom (zelený zákal)
- Cataract – katarakta (šedý zákal)

Zraková vada

Zrakové postižení

Jak přistupovat k lidem se ZP

Kompenzační pomůcky

- Optické pomůcky



Kapesní lupa



Stojánková lupa



Lupa do ruky s osvětlením

Kompenzační pomůcky

- Optické elektronické pomůcky



Kamerové lupy

Kompenzační pomůcky

- Počítačové vybavení
 - Zvětšovací a odečítací programy (např. ZoomText)
 - Braillový řádek - speciální hardware pro nevidomé, připojuje se k počítači a převádí textové informace z obrazovky do Braillova písma
 - Elektronický zápisník – braillová klávesnice a hlasový výstup



Kompenzační pomůcky



Indikátor hladiny



Rozlišovač ponožek

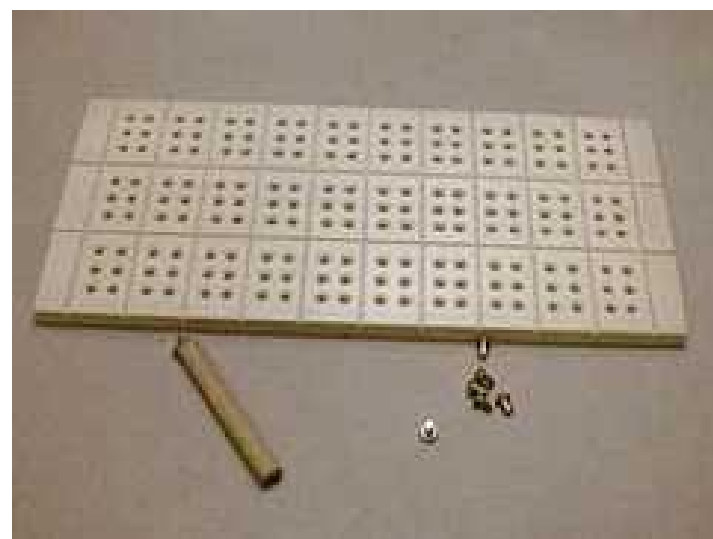


Braillovo písmo

- šestibod
- 64 kombinací



zápis – Pichtův stroj



a ¹ ● | □ ⁴
² □ | □ ⁵
l ³ □ | □ ⁶
f ● ●
 ● □
6 □ □
k ● □
 □ □
 ● □
p ● ●
 ● □
% ● □
u ● □
 □ □
 ● ●
z ● □
 □ ●
 ● ●
ě ● □
 ● □
 □ ●

b ● □
 ● □
2 □ □
g ● ●
 ● ●
7 □ □
l ● □
 ● □
 ● □
q ● ●
 ● ●
 ● □
v ● □
 ● □
 ● ●
á ● □
 □ □
 □ ●
í □ ●
 □ □
 ● □

c ● ●
 □ □
3 □ □
h ● □
 ● ●
8 □ □
m ● ●
 □ □
 ● □
r ● □
 ● ●
 ● □
w ● □
 ● ●
 ● ●
č ● ●
 □ □
 □ ●
ň ● ●
 ● □
 □ ●

d ● ●
 □ ●
4 □ □
i □ ●
 ● □
9 □ □
n ● ●
 □ ●
 ● □
s □ ●
 ● □
 ● □
x ● ●
 □ □
 ● ●
ď ● ●
 □ ●
 □ ●
ó □ ●
 ● □
 □ ●

e ● □
 □ ●
5 □ □
j □ ●
 ● ●
0 □ □
o ● □
 □ ●
 ● □
t □ ●
 ● ●
 ● □
y ● ●
 □ ●
 ● ●
é □ ●
 □ ●
 ● □
ř □ ●
 ● ●
 □ ●

Bílá hůl

- Používá se k POSP
- Funkce: signalizační, ochranná, orientační
- Technika: kluzná, kyvadlová
- Bílá hůl s červenými pruhy signalizuje hluchoslepotu (sluchová a zraková vada různého stupně)



Inkluze a zrakové postižení – jde to?

- [Video – Vojtěch Polášek](#)

- 1) Slova a myšlenky, které vás v průběhu sledování videa napadají.
- 2) Co z Vojtova sdělení vás nejvíce překvapilo/zaujalo?
- 3) Co si myslíte, že mělo největší vliv na to, jaký má Vojta pohled na svět?
- 4) Jak se Vojta vyjadřuje o inkluzi? Souhlasíte/nesouhlasíte s ním?

Podpora žáka se ZP

- **Vzdělávání**
 - Formou inkluze v běžné škole (podpůrná opatření)
 - školy, třídy, skupiny a oddělení podle § 16 odst. 9 školského zákona – např. MŠ, ZŠ, SŠ pro zdravotně znevýhodněné, Brno, Kamenomlýnská 2

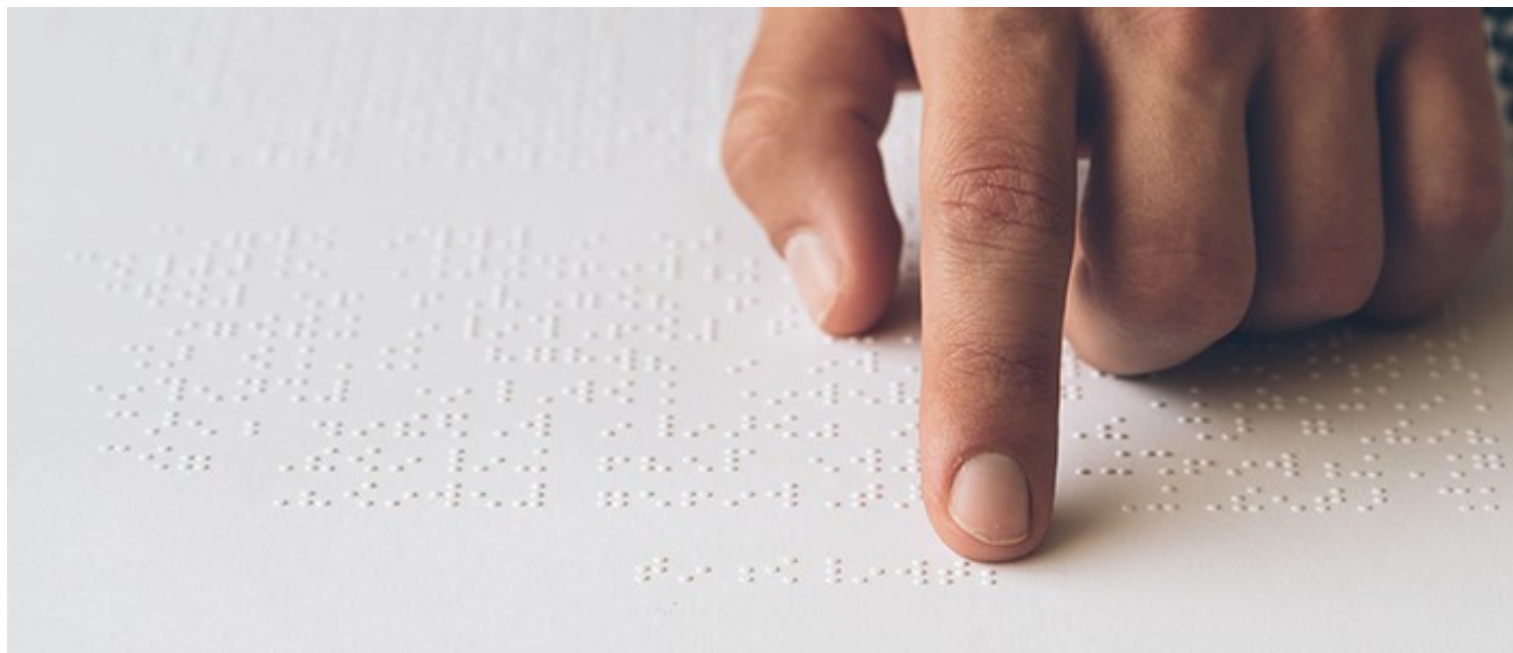
Podpora žáka se ZP

- úprava učebních materiálů – zvětšení, kontrastní barvy, Braillovo písmo
- zvýšená unavitelnost očí - odpočinek
- bezpečný prostor – odstranění bariér (volné uličky, neměnit věci v prostoru, pásy na prosklených dveřích, označení schodů apod.)
- adekvátní pomůcky
- dostatečný popis, komentování

videa

- <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1096060107-klic/211562221700001/video> - univerzita

DĚKUJI ZA POZORNOST 😊



zdroje

- Bartoňová, M., & Vítková, M. (2008). *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami*. Brno: Paido.
- Finková, D., Ludíková, L., & Růžičková, V. (2007) *Speciální pedagogika osob se zrakovým postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci
- Hamadová, P., Květoňová-Švecová, L., & Nováková, Z. (2007). *Oftalmopedie: texty k distančnímu vzdělávání* (2. vyd.). Brno: Paido.
- Vrubel, M. (2015). *Facilitátory a bariéry školní a sociální inkluze osob se zrakovým postižením*. Brno: Masarykova univerzita.
- Michalík, J., Baslerová, P. & Felcmanová, L. (2015). *Podpůrná opatření ve vzdělávání. Katalog podpůrných opatření*. Dostupné z <http://inkluze.upol.cz/ebooks/katalog-vseobecny/katalog-vseobecny.pdf>